

VAN JE FAMILIE MOET JE HET HEBBEN

KOMEDIE IN DERTIEN SCÈNES

VOOR

4 DAMES - 4 HEREN

DOOR

CARL SLOTBOOM

ROLVERDELING:

Peter van Engelen, politicus	(50+)
Judith van Engelen, zijn echtgenote	(45+)
Victoria, moeder van Judith	(60+)
Herbert Vermeer, vriend en huisarts van de familie	(55+)
Mirjam, vriendin van Judith	(50+)
Sjoerd, zoon van Peter	(30+)
Martine, zijn echtgenote	(30+)
Richard, vader van Martine	(65+)

(De cijfers tussen de haakjes geven de leeftijden aan)

LET OP: Sjoerd is 17 jaar jonger dan Peter. Hou daar met de rolverdeling rekening mee.

KORTE INHOUD:

Peter van Engelen staat op het punt partijleider van zijn politieke partij te worden, een baan die alleen voorbehouden is aan mensen met een onbesproken gedrag. Als zijn schoonmoeder komt logeren, zijn vriend Herbert denkt dat hij een verhouding met Mirjam heeft en er tenslotte een zoon uit een vroegere relatie opduikt, die vervolgens echtgenote en schoonvader meebrengt, komen er deukjes in het onbesproken gedrag en moet Peter vrezen voor zijn politieke carrière.

DECOR:

Het toneel stelt een huiskamer voor van iemand met een riant inkomen.

Links en rechts op/afgangen.

Achter openslaande tuindeuren met zicht op de tuin.

In het midden van het toneel een zitbank.

Verder kan het toneel naar eigen inzicht worden ingericht.

GESCHATTE SPEELDUUR:

Voor de pauze : 75 minuten

Na de pauze : 50 minuten

Pauze na de negende scène

OPMERKINGEN:

Het toneelstuk speelt in de zomer in de huidige tijd.

TYPERINGEN:

Peter van Engelen	Politicus. Kan kort aangebonden zijn. Heeft een haat/liefde verhouding met zijn schoonmoeder.
Judith van Engelen	Goed geklede, aardige vrouw.
Victoria	Flamboyante dame. Goed gekleed. Dure sieraden. Luistert nauwelijks als een ander iets zegt en trekt voorbarige conclusies.
Herbert Vermeer	Aardige vent.
Mirjam	Vrouw die weet wat ze wil. Aardig.
Sjoerd	Aardige vent. Eenvoudig.
Martine	Kordaat type. Beetje onverzorgd
Richard	Onverzorgd type. Loopt met een rollator. De wereld gaat een beetje langs hem heen.

Carl Slotboom
December 2011
Abbekerk

toneelslotboom@quicknet.nl
www.carlslotboom.nl

EERSTE SCÈNE

Judith, Peter, Victoria.

(Op het toneel liggen twee mobiele telefoons. Eén van de twee telefoons gaat over)

JUDITH **(Komt op. Pakt de telefoon)** Met Judith van Engelen. **(Spreekpauze)** Nee, u bent niet verkeerd verbonden. Dit is het nummer van mijn man en aangezien hij niet opnam heb ik... **(Spreekpauze)** Ja, dat begrijp ik. Nou, ik ga kijken of ik hem kan vinden en dat is bij mijn man niet altijd eenvoudig. Ik doe mijn best. Een ogenblik alstublieft. **(Gaat met telefoon af waar ze opgekomen is. Na enkele ogenblikken gaat de andere mobiele telefoon)**

PETER **(Komt op. Pakt de telefoon)** U spreekt met mijn vrouw... ik bedoel ik eh... u spreekt met mijn man... nee, fout. U spreekt met de man van mijn vrouw. **(Spreekpauze)** Wat zegt u? **(Spreekpauze)** Ja, dat kan ik mij voorstellen, ik snap er zelf ook niets meer van. Nog een keer dus. U spreekt met van Engelen en het ding waar ik nu in praat is de telefoon van mijn vrouw. Hèhè, we zijn er uit. **(Spreekpauze)** Geen idee waar mijn vrouw is, maar ik ga kijken of ik haar kan vinden en dat is bij mijn vrouw niet altijd eenvoudig. **(Spreekpauze)** Omdat ze de eigenschap heeft binnen ondeelbare seconden in het niets te verdwijnen. Maar ik ga mijn best voor u doen. Een ogenblik alstublieft. **(Gaat met de telefoon af waar hij opgekomen is. Na enkele ogenblikken komen Judith en Peter tegelijkertijd weer op en blijven bij de deuren staan)**

JUDITH **(Schrikt)** Wat doe jij hier?!

PETER Sorry, ik wóón hier.

JUDITH Ja, maar toch niet op dit uur van de dag?

PETER Ik had genoeg van de hele rambam en wilde even luchtverandering. Kleine middagpauze. Maar ik ga wel weer als ik je in de weg loop.

JUDITH Welnee, natuurlijk niet.

PETER Nou, ben heel gelukkig dat te horen. **(Gaat op de bank zitten)**

JUDITH **(Gaat naast hem zitten)** Ik bedoelde het niet vervelend. Ik schrok alleen dat je zo midden op de dag voor m'n neus stond. Ik was in de veronderstelling dat je op kantoor was.

PETER Daar was ik ook, maar het was een gekkenhuis, ik ben gevlucht.

JUDITH Weet je, ik zal blij zijn als alles achter de rug is.

PETER Nog een paar dagen, dan komt er rust in de tent.

JUDITH Ja, daar ben ik ook aan toe... rust, rust en nog eens rust.

PETER **(Beseft dat hij de telefoon in zijn hand heeft)** Ojee...

JUDITH **(Beseft ook dat ze de telefoon in haar hand heeft)** Ojee...

(Ruilen van telefoon. In de telefoon) Hallo?

(In de telefoon) Hallo?

JUDITH Opgehangen.

PETER Opgehangen.

JUDITH Ga je nog terug naar kantoor?

PETER Ik zal wel moeten.

JUDITH **(Staat op)** Wat ik al zei... rust, rust en nog eens rust.

PETER Helemaal mee eens... rust. **(Gaan ieder aan een kant af)**

VICTORIA **(Achter het toneel)** Joehoe! **(Verschijnt na enkele ogenblikken in de tuindeuren. Heeft een koffer op wieltjes bij zich)** Joehoe!!! Verrassing!!! **(Kijkt om zich heen)** Niemand op het honk? **(Gaat zitten en schopt haar schoenen uit. Strekt haar benen)** Hèhè... héérlijk.

PETER **(Komt op. Schrikt)** Wat krijgen we nou?

VICTORIA Ach... jullie leven nog.
PETER Ja, maar veel minder enthousiast dan enkele ogenblikken geleden.
Wat kom je doen?

VICTORIA Vriendelijkheid is maar alles.
PETER Jij hoort hier helemaal niet te zitten, jij woont in Monaco.
VICTORIA Andorra, Monaco daar woonde ik vroeger.
PETER Nou ja, hoe dan ook, ergens in zo'n toevluchtsoord voor rijke frivole
weduwen, zo'n belastingparadijsje.

VICTORIA Mijn appartement wordt gerenoveerd.
PETER Gereno...? Wil je zeggen dat je hier eh... **(Voor zichzelf)** grote God
nogantoe...

VICTORIA Wat een warm welkom.
PETER Je hebt dat huis aan de Maas toch nog waar je zolang naar toe kunt?
VICTORIA Vecht.
PETER Wat?
VICTORIA Dat huis ligt niet aan de Maas, maar aan de Vecht.
PETER Dat is me om het even.
VICTORIA Bovendien heb ik dat twee jaar geleden al verkocht.
PETER Verkocht? Waarom weet ik daar niets van?
VICTORIA Weet ik veel. Misschien omdat je nooit oplet als ik je iets vertel.
PETER Je komt bijzonder ongelegen.
VICTORIA Dat ben ik gewend en daar trek ik me niets van aan.
PETER Luister Victoria, ik sta op het punt mijn doorbraak in de politiek te
maken.

VICTORIA Die politieke doorbraak kan nooit veel om het lijf hebben bij een
partij die er zulke wereldvreemde ideeën op na houdt.

PETER Nou ja zeg, wat weet jij nou van politiek.
VICTORIA Net zoveel als jij... geen donder.
PETER Mijn partij is op één na de grootste partij in dit land.
VICTORIA Dat zal dan snel veranderen als jij je doorbraak hebt gemaakt.
PETER Ik ben het gezicht van de partij.
VICTORIA Om je de waarheid te zeggen: geen gezicht.
PETER Ik heb eerlijk gezegd helemaal geen zin om met je over politiek te
praten.

VICTORIA Nee, bewaar je gedachtegoed maar voor de Tweede Kamer.
PETER Hoe dan ook, je kunt niet blijven.
VICTORIA Je gaat me toch niet vertellen dat je je schoonmoeder op straat zet?
PETER Je neemt maar een hotel, je barst van de centen.
VICTORIA Ja en als je zo doorgaat verbras ik alles voordat ik de pijp uitga. Kun
je mooi fluiten naar de erfenis.

PETER Luister nou toch eens, het is hier een heksenketel, ik weet van
voren niet wat ik van achteren moet doen. Ik ben hartstikke druk, ik
kan je er niet bij hebben.

VICTORIA Gut man, je doet alsof je me moet verzorgen. Nou, die schone luier
geef ik mezelf wel en m'n boterham kan ik ook wel in stukjes
snijden.

PETER **(Voor zichzelf)** Ongelofelijk...
VICTORIA Waar is Judith?
PETER Geen idee.
VICTORIA Of woont die inmiddels ook in een hotel?
PETER Nee, die woont nog hier, grapjas.
VICTORIA Nou, geef schoonmama eens een kusje.
PETER Graag, mits het een afscheidskus is.
JUDITH **(Komt op. Schrikt)** Moeder!
VICTORIA Ik schijn nogal een schrikeffect te veroorzaken hier.
JUDITH **(Staart haar moeder aan)** Ik eh... gôh...
PETER Ze weigert weg te gaan.

JUDITH Hoe bedoel je weggaan? Wil je zeggen dat ze...?
PETER Ja.
JUDITH **(Voor zichzelf)** Mijn hemel.
PETER Haar appartement wordt gerenoveerd.
JUDITH En hoelang gaat dat duren?
PETER Ik heb haar gezegd dat er grote politieke veranderingen gaande zijn en dat het hier een gekkenhuis is.

VICTORIA Ik zal jullie heus niet voor de voeten lopen.
PETER Nee, dat moest er nog bij komen.
JUDITH Luister moeder, Peter staat op het punt partijleider te worden.
VICTORIA Arme partij. Ze stonden er al niet best voor in de peilingen.
JUDITH We zijn ontzettend druk met eh... met met eh... nou ja... met van alles en nog wat. Ik kan onmogelijk tijd voor je vrijmaken.

VICTORIA Dat verlang ik ook helemaal niet. Ik kan mezelf ontzettend goed vermaken. Geef me een blokkendoos en je hebt geen kind aan me.
JUDITH Volgens mij begrijp je het niet helemaal.
PETER Oja hoor, van a tot z.
VICTORIA Ik begrijp in ieder geval dat ik hier niet welkom ben.
JUDITH Nee, dat eh... nee, zo moet je dat niet zien.
VICTORIA En ik begrijp ook dat ik op moet krassen.
JUDITH Nee... nee, ab eh... nee, absoluut niet.
VICTORIA Niet? Nou, zeg dat dan meteen. In de logeerkamer dan maar weer?
(Pakt haar schoenen en koffer en gaat met opgeheven hoofd af)

PETER **(Kijkt haar verbaasd na)** Niet te geloven...
JUDITH **(Kijkt haar verbaasd na)** Ook dat nog...
PETER We verlangen naar rust en wat krijgen we?
JUDITH Jouw schoonmoeder.
PETER Pardon?
VICTORIA **(Steekt haar hoofd om de deur)** Zeg, hebben jullie nog steeds contact met die aardige man, die eh... nou, die dus.

PETER Over wie heb je het in hemelsnaam?
JUDITH **(Tegen Peter. Met een zucht)** Herbert.
PETER **(Verbaasd)** Herbert?
VICTORIA **(Quasi onschuldig. Komt binnen)** Gôh... heet 'ie Herbert? Was hij niet huisarts?

JUDITH Dat is hij nog steeds moeder.
PETER Een kwakzalver is het. Waar die man zijn diploma vandaan heeft is mij een raadsel.

JUDITH Maar om je vraag te beantwoorden, ja moeder, we hebben nog steeds contact met Herbert, hij is tenslotte een vriend van Peter.
VICTORIA Ja en ik heb me altijd verbaasd dat die man vrienden heeft.
JUDITH Wie? Herbert?
VICTORIA Nee, Pim.
JUDITH Pim? Welke Pim?
VICTORIA **(Wijst naar Peter)** Hij daar.
JUDITH Die man heet Peter moeder.
PETER **(Voor zichzelf)** Niet te geloven.
VICTORIA Mocht die man komen, die Herbert bedoel ik, geef me dan even een seintje.

PETER Je laat die man met rust hoor. Je hebt al genoeg mannen verslonden.
VICTORIA Overdrijven is ook een kunst.
JUDITH Je had toch kennis aan die Fransman? Die eh... kom, hoe heet hij ook alweer?
VICTORIA Oh die.. Jean Claude. Nou, die naam deed hij wel eer aan, een echte kloot.

PETER Heb je die ook al aan de dijk gezet?
VICTORIA Hij wilde twee keer per dag. Kom op zeg, waar zie je me voor aan?
PETER Nou, laat ik dat maar voor mezelf houden.
JUDITH Luister moeder, je kúnt hier blijven logeren...
PETER **(Onderbreekt Judith)** Nee, dat kan ze niet.
JUDITH Maar ik wil geen taferelen in m'n huis. Netjes ja meneer Herbert en
nee meneer Herbert en verder blijf je met je vingers van hem af.
VICTORIA Je denkt toch niet dat ik onmiddellijk aan de eerste de beste vent ga
lopen plukken?
PETER Dat denken we niet, dat weten we wel zeker.
VICTORIA Je zult nog eens versteld staan hoe ik me weet te gedragen.
PETER Ja, dáár sta ik al jaren versteld van.
JUDITH Hoe dan ook, geen bakvisachtige taferelen in mijn huis.
PETER Daar ben je te oud voor geworden.
VICTORIA De duvel is oud. **(Victoria af)**
JUDITH Mijn hemel, waar hebben we dit aan te danken?
PETER Aan jou. Jij hebt gezegd dat ze mocht blijven logeren.
JUDITH Ik kan mijn eigen moeder toch niet buiten de deur zetten?
PETER Ik zou er geen probleem mee hebben.
JUDITH En probeer een beetje aardig tegen haar te zijn zolang ze hier is.
PETER **(Denkt na)** Ja, misschien is dat een optie... aardig zijn. Ik ben al
jaren zo onvriendelijk mogelijk, maar daar is ze ongevoelig voor, ze
blijft maar komen. Misschien verjaag ik haar wel als ik heel erg
aardig ga doen. Goed idee, dank je wel. **(Peter af)**
JUDITH **(Voor zichzelf)** Misschien moet ik mezelf een tijdje ingraven.
(Judith af)

TWEEDE SCÈNE

Herbert, Mirjam, Peter.

HERBERT
MIRJAM

(Komt op. Kijkt om zich heen) Hallo?... Peter? Judith?
(Verschijnt in de tuindeuren. Herbert staat met zijn rug naar haar toe. Ze ziet Herbert en loopt op haar tenen naar hem toe. Ze gaat achter hem staan en met beide handen tegelijk prikt ze in zijn linker en rechterzij) Hoeperdepoep... lekkere bink van me! **(Herbert draait zich verschrikt om)** Oh... oh, neem me niet kwalijk. Ik dacht dat eh... ik dacht dat u eh...

HERBERT
MIRJAM
HERBERT

Die lekkere bink was.
Ja... eh nee. Ik bedoel eh... nee dus.
Heb ik je nu teleurgesteld? Ik bedoel dat ik die lekkere bink niet ben?

MIRJAM
HERBERT

Het spijt me, sorry.
Geen probleem. **(Steekt zijn hand uit)** Herbert Vermeer, vriend van Peter.

MIRJAM
HERBERT

Mirjam van Poelgeest, vriendin van Judith.
Ik neem aan dat Peter die lekkere bink is?

MIRJAM
HERBERT
MIRJAM

Ja... nee... ogod... pijnlijk, pijnlijk, pijnlijk.

HERBERT
MIRJAM

Lig er maar niet wakker van, van mij geen woord.

HERBERT
MIRJAM

Neenee, het is eh... het is niet wat eh...

HERBERT
MIRJAM

Wat je denkt.
Wat?

HERBERT
MIRJAM
HERBERT

Het is niet wat je denkt. Dat wilde je toch zeggen?

MIRJAM
HERBERT

Geloof het wel.

MIRJAM
HERBERT

Volgens mij hebben wij elkaar nog nooit gezien, is het wel?

MIRJAM
HERBERT

Nee, dat zou ik me kunnen herinneren.

MIRJAM
HERBERT

Misschien houden ze hun vrienden angstvallig voor elkaar verborgen omdat ze voor elkaar niet willen weten welke vriendschappen ze hebben.

MIRJAM
HERBERT

Dat zal het zijn.
(Bekijkt Mirjam van top tot teen) Die Peter toch.

MIRJAM
HERBERT

(Begrijpt het niet) Die Peter toch?

MIRJAM
HERBERT

Nou ken ik die man al zo lang.
Bedoel je dat jij denkt dat Peter en ik...

MIRJAM
HERBERT

Leven en laten leven nietwaar?

MIRJAM
HERBERT

(Voor zichzelf) Mijn hemel.
(Bekijkt Mirjam heel goed) Maar ik moet zeggen, smaak heeft 'ie. Alle donders nog an toe.

MIRJAM
HERBERT

Ik heb opeens de behoefte om in een heel ver land te zitten.
Dat kan ik me voorstellen, maar zoals gezegd, van mij geen woord.

MIRJAM
HERBERT

Nu kan ik wel proberen om heel veel uit te gaan leggen...
(Onderbreekt Mirjam) Niet doen, gewoon zo laten zoals het is.

MIRJAM
HERBERT

Ik eh... ik zie je nog wel eens... denk ik... **(Voor zichzelf)** Ben ik bang voor. Tot eh... tot ziens dan maar. **(Mirjam snel af)**

HERBERT

Nounou, dat is even een openbaring voor me. Die ouwe snoepert, stiekem de katjes in het donker knijpen.

PETER
HERBERT
PETER

(Komt op. Ziet Herbert) Als je alles gehad hebt.
Dag lekkere bink.
Pardon?

HERBERT
PETER
HERBERT

Vergeet het.
(Niet bijzonder vriendelijk) Wat is er van je dienst?

HERBERT
PETER
HERBERT

Je loopt weer over van vriendelijkheid.
Ik ben de vriendelijkheid zelve
(Bekijkt Peter) Hoe is het met je?

PETER **(Steekt zijn tong uit, zoals bij de dokter)** Aaaahh. Zeg het maar, wat mankeer ik nou weer?

HERBERT Mankeren? Wat zou je mankeren dan?

PETER Elke keer als we ons treffen mankeer ik wel iets in jouw ogen. Als ik je maar aankijk worden er diagnoses gesteld, de meest afschuwelijke ziektes en afwijkingen heb ik in de loop van onze vriendschap al gehad.

HERBERT Dat jij nog leeft mag een wonder heten.

PETER Dat komt niet door jouw verzorging, want die pillentrop die jij mij kilowijze voorschrijft, verdwijnt allemaal linea recta in de prullenbak.

HERBERT Dat weet ik en daarom schrijf ik je al maanden geen medicijnen meer voor.

PETER Oh nee en wat is dat dan wat Judith elke keer bij de apotheek ophaalt?

HERBERT Pepermuntjes, toverballen, smarties... noem maar op.

PETER **(Verbaasd)** Wil je mij vertellen dat ik al maanden...? **(Voor zichzelf)** Niet te geloven.

HERBERT Zeg, even wat anders, hier was zo-even een aller charmantste dame.

PETER Aller charma...? **(Schrikt. Voor zichzelf)** Mijn hemel, Victoria. **(Tegen Herbert)** Oja?

HERBERT Waarom heb je die altijd voor me verstopt?

PETER Verstopt? Bij mijn weten heb je haar al eens eerder ontmoet.

HERBERT Kan ik me niets van herinneren.

PETER Daar zijn ook pilletjes voor. Misschien moet je de volgende keer een receptje voor jezelf uitschrijven. Maar laat me je even waarschuwen: ga haar uit de weg.

HERBERT Uit de weg? Hoe bedoel je?

PETER Precies zoals ik het zeg. Als je haar ziet, los op in het niets, verdwijn in het luchtledige, maak jezelf onzichtbaar.

HERBERT En waarom als ik vragen mag?

PETER Omdat deze vrouw levensgevaarlijk is.

HERBERT Ik kreeg eerlijk gezegd niet die indruk.

PETER Dat is nou juist zo levensgevaarlijk aan dat mens. Ze lijkt zo onschuldig, maar voordat je het weet heeft ze haar klauwen in je lijf gezet en verslindt ze je met huid en haar.

HERBERT Lijkt me héérlijk.

PETER **(Bekijkt Herbert van top tot teen)** Zeg eens even, ben jij nog te redden?

HERBERT Ze is zeer aantrekkelijk.

PETER Een nymfomane is het, ze vreet mannen, zoals ik frikandellen.

HERBERT Ik heb je al zo vaak gezegd dat je die vette frikandellen moet laten staan.

PETER De frikandellen die ik eet zijn niet vet.

HERBERT Het zou me niets verbazen als je cholesterol veel te hoog is. Om van een vet hart nog maar te zwijgen.

PETER Hou op! Hou op met dat doktertje spelen. Dat doe je maar in je spreekkamer.

HERBERT Als ik jou was zou ik ook nog vriendschap sluiten met een cardioloog.

PETER De vriendschap met jou neemt tijd genoeg in beslag.

HERBERT Maar goed, hoe gaat het allemaal?

PETER Och man, het is een gekkenhuis. Ik hoor eigenlijk op kantoor te zitten, maar de muren kwamen daar even op me af. Telefoon staat niet stil, het ene interview na het andere. De wereld draait door, Pauw en Witteman, Met het oog op morgen, enzovoort, enzovoort.

HERBERT Nog een paar dagen en dan heb je het gehad.

PETER

Nou ja, gehad. De eerste ronde dan wel te verstaan. Als ik gekozen ben en daar kan nu niets meer tussenkomen, dan begint het hele circus weer overnieuw. Maar goed, ik moet er maar door, het is tenslotte in het belang van het land.

HERBERT

Zullen we daar dan een klein cognacje op drinken?

PETER

Op het land?

HERBERT

Op het vaderland. **(Gaan allebei af)**